



## **УПУТСТВО ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ПРОЈЕКТА ПОДРШКЕ РАЗВОЈУ КОНКУРЕНТНОСТИ МИКРО, МАЛИХ И СРЕДЊИХ ПРЕДУЗЕЋА, ПРЕДУЗЕТНИКА И ЗАДРУГА У 2015. ГОДИНИ**

Пројекат реализује Национална агенција за регионални развој (у даљем тексту: Национална агенција) у сарадњи са акредитованим регионалним развојним агенцијама у оквиру Програма подршке даљем развоју микро, малих и средњих предузећа, предузетника (ММСПП) и задруга.

**Циљ Пројекта** је да пружи директну подршку развоју конкурентности и иновативности микро, малих и средњих предузећа, предузетника и задруга, кроз учешће у финансирању трошкова консултантских услуга.

### **Циљна група**

Правна лица категорисана као микро, мала и средња правна лица у складу са чланом 6. Закона о рачуноводству, предузетници који воде пословне књиге по систему двојног књиговодства и који годишње финансијске извештаје достављају Агенцији за привредне регистре на обраду и задруге.

### **Услови за учешће у Пројекту:**

Право на доделу средстава имају микро, мала и средња предузећа, задруге и предузетници, који кумулативно испуњавају следеће услове:

- да је претежна делатност привредних субјеката производња, прерада или пружање услуга (да регистрована претежна делатност у Агенцији за привредне регистре указује на производну/услугну делатност или делатност прераде);
- да су у већинском домаћем приватном власништву и да су регистровани на територији Републике Србије;
- да су основани најкасније 01. јула 2013. године;
- да имају позитивне резултате пословања у претходне две године;
- да воде пословне књиге по систему двојног књиговодства претходне две године;
- да су измирили обавезе по основу пореза и доприноса;
- да у претходне две године и текућој години нису по истом основу користили подстицајна средства Националне агенције и других државних институција.

Национална агенција ће у складу са правилима Пројекта вршити проверу и унакрсну анализу са другим институцијама које спроводе сличне програме.

**Средства се не могу користити за пројекте који се реализују у области:**

- војне и дуванске индустрије;
- трговине;
- примарне пољопривреде;
- финансијског сектора;
- организације игара на срећу и лутрија.

**Средства из Пројекта намењена су за суфинансирање трошкова пружаоца услуга за следеће активности:**

I група активности:

- ***уређење пословања у складу са захтевима међународних стандарда пословања (имплементација стандарда, сертификација, ресертификација) и обележавање производа „СЕ“ знаком односи се на:***

- имплементација стандарда из области квалитета, заштите животне средине, безбедности хране и стандарда у функцији унапређења делатности привредног субјекта;
- сертификација система менаџмента квалитета и стандарда у функцији унапређења делатности привредног субјекта;
- ресертификација система менаџмента квалитета и стандарда у функцији унапређења делатности привредног субјекта;
- усаглашавање производа са захтевима знака квалитета.

Привредни субјекат може поднети само један захтев за доделу бесповратних средстава, или за имплементацију или за сертификацију или за ресертификацију стандарда или за усаглашавање производа са знаком квалитета.

Резултат ове активности подразумева следеће:

- за имплементацију стандарда: израђену документацију (документоване процедуре, упутства, записи, пословник о квалитету, документ политике квалитета, извештај о интерној провери) и примену имплементираних документација;
- за сертификацију и ресертификацију стандарда: сертификат, атест или потврда овлашћене сертификационе куће;
- за „СЕ“ знак: изјаву и извештај о усаглашености са одговарајућим стандардима/директивама.

- ***нови дизајн производа и амбалаже односи се на израду:***

- идејног решења;
- пробног узорка нове амбалаже.

Резултат ове активности подразумева могућност упоредне анализе копије или нацрта новог решења односно амбалаже са копијом старог решења, односно амбалаже ако постоји на почетку пројекта.

- **електронска презентација предузећа**

- израда „web site“-а.

Резултат ове активности подразумева достављен извештај о спроведеним активностима израђен од стране пружаоца услуге са обавештењем о web адреси/линку, који мора бити активан, на коме се налази израђена презентација која мора бити у функцији делатности привредног субјекта, и о техничким и временским подацима о њеном постављању на *Internet* електронску мрежу.

## II група активности:

- **побољшање постојећих и развој нових технолошких процеса** - подразумева вршење технолошких процеса на нов, другачији или унапређен начин.

Резултат ове активности подразумева израђену техничко/технолошку документацију, при чему је при подношењу извештаја потребно доставити и документ са описом претходног стања.

Пројектом се не подржавају инфраструктурни пројекти те резултат активности побољшања постојећих и развој нових технолошких процеса не може бити техничка документација за инфраструктурне пројекте.

- **побољшање постојећих и развој нових производа/услуга се односи на:**

- функционалне и квалитативне модификације постојећег производа/услуге које нису рутинске или редовне промене;
- развој новог производа/услуге и припрему производње нових производа који не представљају рутинске или уобичајене промене, као и увођење нових унапређених услуга.

Резултат ове активности подразумева израђену техничку документацију за нови, односно побољшан постојећи производ/услугу са приказом конкретног резултата унапређења.

- **тестирање нових производа**

Резултат ове активности подразумева следеће:

- издат сертификат или атест о извршеном тестирању производа.

- **израда и имплементација специјализованог софтвера**

Резултат ове активности подразумева следеће:

- израђен и имплементиран софтвер према специфичним потребама предузећа/предузетника.

Под израдом софтвера, у овом случају, не подразумевају се софтверски производи у широкој употреби (нпр. AutoCad, Fotoshop, Microsoft Office и слично) и оперативни системи.

Заинтересовани привредни субјекти могу поднети само један захтев за доделу бесповратних средстава и то за само једну од понуђених активности у оквиру групе активности.

За одабрану активност привредни субјекат ангажује стручног пружаоца услуга који је задужен за успешно спровођење предложеног пројекта. Пружаоци услуга не могу бити физичка лица, већ само правна лица и регистровани предузетници.

Привредни субјекат може, изузетно, да ангажује страног пружаоца услуге који нема представништво у Републици Србији уколико на територији Републике Србије не постоји пружалац услуге који може реализовати предметну активност. Понуда, референтна листа и биографија ангажованих пружалаца услуга-консултаната мора бити преведена на српски језик и оверена од стране судског тумача. Цена услуге мора бити изражена у динарима по средњем курсу Народне банке Србије на дан давања понуде. Такође, неопходно је да подносилац пријаве приложи и изјаву (Образац 4) којом потврђује да на територији Републике Србије не постоји пружалац услуге регистрован на шифру делатности која је подобна за реализацију активности са којом се аплицира и да је из тог разлога ангажован страни консултант.

### **Правни оквир**

Правни оквир за реализацију Пројекта чине Програм рада Националне агенције за регионални развој број 02 број 290-1/15 од 27.02.2015. године, Закон о контроли државне помоћи („Службени гласник РС“, бр. 51/2009), Уредба о правилима за доделу државне помоћи („Службени гласник РС“, бр. 13/2010, 100/2011, 91/2012, 37/2013, 97/2013 и 119/2014) као и уговори којима се конкретизују права и обавезе:

1. између одабраног привредног субјекта (корисника бесповратних средстава) и пружаоца услуга-консултаната;
2. између Националне агенције и одабраног привредног субјекта (корисника бесповратних средстава).

Одабрано предузеће/ предузетник/ задруга је у обавези да, пре дана закључивања Уговора са Националном агенцијом, закључи Уговор са изабраним консултантом и да један примерак тог уговора достави Националној агенцији. Уговор закључен са привредним субјектом пружаоцем услуга мора бити у складу са понудом привредног субјекта пружаоца услуга, достављеном при подношењу пријаве, у погледу предмета уговора, цене услуге пружаоца услуге, рокова реализације и осталих елемената понуде на основу којих је пројекат оцењен, без обзира на то да ли је Комисија одобрила максимални износ средстава или је он умањен.

У случају да су наведени елементи промењени или је приложен уговор са другим реализатором активности чија понуда није приложена приликом подношења пријаве, Национална агенција неће потписати Уговор са изабраним привредним субјектом.

Поред тога, примењују се важећи прописи из области регионалног развоја, о државној помоћи, облигационим односима и општег управног поступка (поступак оцењивања, по приговору и др.).

### **Финансијски оквир**

Укупна расположива средства за реализацију Пројекта износе **30.000.000,00** динара.

Средства се додељују микро, малим и средњим предузећима, предузетницима и задругама у складу са чл. 95. - 97. Уредбе о правилима за доделу државне помоћи („Службени гласник РС“, бр. 13/10, 100/11, 91/12, 37/13 и 97/13), као државна помоћ мале вредности (*de minimis* државна помоћ).

У складу са чланом 95. Уредбе о правилима за доделу државне помоћи, износ *de minimis* државне помоћи који се додељује кориснику не сме прећи 23.000.000,00 динара у било ком периоду у току три узастопне фискалне године.

Средства се додељују у износу:

- I група активности - **од 50.000,00 до 200.000,00 динара**, осим за електронску презентацију предузећа за коју се може одобрити максимално **100.000,00 динара**;
- II група активности - **од 50.000,00 до 500.000,00 динара**.

Национална агенција ће на основу уговора са корисником средстава рефундирати износ **до 50% од укупног износа оправданих трошкова пројекта без ПДВ-а**.

Средства ће бити рефундирана привредном субјекту након завршетка пројекта и достављања доказа о завршеним активностима и измирењу свих финансијских обавеза проистеклих из пројекта.

### **Временски оквир**

Јавни позив ће бити расписан **09. јула 2015. године** и трајаће до **19. августа 2015. године**.

Пројектом се финансирају активности које су започете у 2015. години (закључење уговора са пружаоцем услуге, уговорна права и обавезе), а нису завршене до тренутка објављивања јавног позива. Активности за које су одобрена средства, као и сва плаћања у вези са реализацијом истих од стране привредног субјекта (корисника средстава), морају бити завршена до 1. априла 2016. године.

Крајњи рок за завршетак активности одобрених пројеката и подношење извештаја је **01. април 2016. године**.

**Документација која се доставља приликом подношења захтева:**

1. Попуњена, потписана и оверена пријава (Образац 1);
2. Уверење надлежне пореске управе да је подносилац захтева измирио све јавне приходе (порезе и доприносе) до датума објављивања јавног позива (уверење не сме бити издато пре 9. јула 2015. године) - оригинал или оверена копија од стране надлежног органа овере;
3. Биланс стања, биланс успеха и статистички анекс за 2014. годину - Копија Потврде о регистрацији редовног годишњег финансијског извештаја за 2014. годину издата од Агенције за привредне регистре (АПР). Уколико привредни субјекат није добио Потврду о регистрацији редовног годишњег финансијског извештаја за 2014. годину, доставити биланс стања, биланс успеха и статистички анекс за 2014. годину, потписани и оверени од стране лица одговорног за састављање финансијског извештаја, и писмену изјаву законског заступника правног лица/предузетника о веродостојности и истовестности примерку који је достављен АПР-у на коначну обраду;
4. Потписана и оверена писмена изјава подносиоца захтева о прихватању услова за доделу средстава (Образац 2);
5. Потписана и оверена писмена изјава о додељеној државној помоћи мале вредности (de minimis државна помоћ) (Образац 3);
6. Понуда пружаоца услуга (у даљем тексту: понуђач) за предложени пројекат, оверена и потписана од стране понуђача, која садржи јасно дефинисан предмет и обим активности, рок реализације и цену услуга изражену у динарима и приказаним ПДВ са:
  - референцама понуђача и
  - биографијама ангажованих пружалаца услуга;
7. Уколико привредни субјекат ангажује страног консултанта потребно је приложити потписану и оверену писмену изјаву подносиоца захтева, односно његовог законског заступника, да на територији Републике Србије не постоји пружалац услуге (консултант) који може да одговори на захтеве привредног субјекта за реализацију предложене активности у оквиру Пројекта (Образац 4). Уколико се утврди супротно, пријава ће бити одбачена;
8. Уколико се у оквиру пројектне активности - побољшање постојећих и развој нових технолошких процеса, конкурише за побољшање постојећих технолошких процеса, уз пријаву приложити и документ којим се описује постојеће стање истог;
9. Уколико се у оквиру пројектне активности - побољшање постојећих и развој нових производа/услуга, конкурише за побољшање постојећих производа/услуга, уз пријаву приложити и опис техничких карактеристика и фотографију производа, односно, опис услуге.

Национална агенција задржава право да, уколико је потребно, затражи додатну документацију од корисника, али само за комплетне захтеве.

### **Документација која се подноси након реализације пројектних активности:**

1. Попуњен, потписан и оверен захтев за исплату (рефундацију) средстава (Образац 5);
2. Попуњен и код пословне банке оверен финансијски идентификациони лист (Образац 6);
3. Фактура пружаоца услуга;
4. Изводи рачуна са којег су трошкови одобреног пројекта плаћени у целости – са означеном исплатом;
5. Докази да је пројекат завршен - приложен извештај о реализацији пројектних активности и оствареним резултатима, у складу са уговором између Националне агенције и корисника средстава.

### **Процедура спровођења конкурса и реализације предложених пројеката**

1. Објављивање јавног позива
2. Захтеви са пратећом документацијом подnose се у регионалне развојне агенције. Регионалне развојне агенције промовишу Пројекат, пружају информације и стручну помоћ у припреми документација за учешће у јавном позиву и врше пријем захтева са пратећом документацијом које сукцесивно прослеђују Агенцији.
3. Директор Националне агенције доноси одлуку о формирању Радне групе и Комисије за оцењивање и избор захтева за доделу бесповратних средстава (у даљем тексту: Комисија).
4. Одлучивање о поднетим пријавама у складу са правилима Пројекта.
5. Обавештавање подносилаца пријава о резултатима писменим путем.
6. Потписивање Уговора између Националне агенције и корисника средстава. Корисник средстава дужан је да, пре дана потписивања Уговора са Националном агенцијом, потпише Уговор са изабраним консултантом и да један примерак тог уговора достави Националној агенцији.
7. Реализација активности у предвиђеном року.
8. Прикупљање извештаја о реализованим активностима у складу са Уговором. Разматраће се само благовремено пристигли извештаји (крајњи рок за завршетак активности и подношење извештаја је 1. април 2016. године), а Национална агенција задржава право да кориснику средстава који поднесе непотпун извештај или на било који други начин не испуни уговорне обавезе, не исплати средства предвиђена Уговором.  
  
Извештај мора да садржи: правилно попуњене обрасце предвиђене Уговором, фактуре пружаоца услуга, извод из банке којим се доказује да је корисник средстава уплатио 100% вредности услуге пружаоцу услуга и доказе о успешно завршеним активностима који су дефинисани Уговором.
9. Рефундација средстава у складу са Уговором.

## **Оцењивање захтева**

Одобравање средстава вршиће се на основу ранг листе која се утврђује према додељеном броју бодова од стране Комисије, а у складу са критеријумима утврђеним од стране Националне агенције.

Критеријуми за оцењивање пријава су:

1. значај предложене активности за развој предузећа/предузетника/задруге;
2. продуктивност у пословању;
3. економичност пословања;
4. број запослених у предузећу/радњи/задрузи;
5. остварен раст индикатора пословања;
6. искуство и расположиви ресурси пружаоца услуга;
7. ниво развијености општине у којој је предузеће/предузетник/задруга регистровано.

Комисија има право да на основу критеријума, броја пријава и укупно расположивих средстава додели кориснику износ средстава који је нижи од траженог износа средстава.

## **Приговор**

Учесници у поступку доделе средстава имају право приговора.

Приговор се подноси у року од осам дана од дана пријема образложеног обавештења о резултатима поднетог захтева и то Сектору за развој привредних друштава и предузетништва - Комисији.

Директор Националне агенције, узимајући у обзир извештај Комисије, као првостепеног органа, одлучује о приговору у року од 15 дана од дана пријема приговора.

Пројекат, упутство, правила за оцењивање, пријава и други пратећи обрасци доступни су на електронским странама Националне агенције за регионални развој, на адреси **[www.narr.gov.rs](http://www.narr.gov.rs)** и у штампаном облику у акредитованим регионалним развојним агенцијама.

**За детаљније информације** можете се обратити Националној агенцији за регионални развој на бројеве телефона: 011/2060-807; 011/2060-810; 011/2060-829; 011/2060-843; 011/2060-847; 011/2060-855; 011/2060-856; 011/2060-864 и 011/2060-870.